

КОНЦЕПЦІЯ (ПРОЕКТ) РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ

Ю.В. Васьков

Харківський обласний науково-методичний інститут безперервної освіти

Запропонована концепція розроблена у відповідності з «Концепцією фізичного виховання в системі освіти України», затвердженою рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 23.04.1997 р. № 7/6-18, «Концепцією 12-річної середньої загальноосвітньої школи», затвердженою на спільному засіданні Колегії Міністерства освіти і науки України та Президії АПН України 22.11.2001 р., та з урахуванням вимог Національної доктрини розвитку освіти, затвердженої Указом Президента України Л.Д. Кучмою 17 квітня 2002 року № 347/2002.

Протягом останнього десятиріччя, — відзначається в Концепції фізичного виховання в системі освіти України, — в Україні склалася тривожна ситуація: різко погіршилися здоров'я і фізична підготовленість дошкільників, учнівської й студентської молоді. Це насамперед пов'язано з кризою в національній системі фізичного виховання, яка не відповідає сучасним вимогам і міжнародним стандартам фізичної підготовленості людей. Основними причинами кризи є знецінення соціального престижу здоров'я, фізичної культури і спорту, відставання від сучасних вимог усіх ланок підготовки і перепідготовки фізкультурних кадрів, недооцінка в дошкільних установах, навчальних закладах соціальної, оздоровчої та виховної ролі фізичної культури і спорту, залишковий принцип їх фінансування.

Торкаючись питань оздоровчих аспектів діяльності загальноосвітніх шкіл, у Концепції 12-річної середньої загальноосвітньої школи відзначається, що за останні роки значно зросло навчальне навантаження учнів, зумовлене невідповідністю змісту освіти, навчальних технологій їхнім віковим психофізіологічним особливостям. Це гальмує різнобічний розвиток дітей, негативно впливає на стан їхнього здоров'я, мотивацію учіння.

Отже, — робиться висновок у Концепції фізичного виховання в системі освіти України, — виникла необхідність радикальної перебудови системи фізичного виховання підростаючого покоління.

У запропонованій концепції ми будемо розглядати основні шляхи розвитку системи фізичного виховання в загальноосвітній школі. Концепція визначає об'єкт і предмет шкільного фізичного виховання, його ідеологічні, науково-теоретичні, організаційно-педагогічні основи, програмне, нормативне, методичне, лінгвістич-

не, кадрове, матеріально-технічне, медичне і фінансове забезпечення, систему управління.

Реалізація положень Концепції дасть змогу вдосконалити систему фізичного виховання учнів загальноосвітніх шкіл, суттєво підвищити якість проведення уроків, різноманітних фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів.

Об'єктом концепції є система фізичного виховання в загальноосвітніх закладах, а предметом — технологія організації та проведення уроків фізичної культури, різноманітних фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів у рамках позакласної та позашкільної форм роботи.

Ідеологічні основи шкільного фізичного виховання ґрунтуються на ідеологічних основах національної системи фізичного виховання (Закони України «Про освіту», «Про фізичну культуру і спорт», Національна доктрина розвитку освіти, Концепція 12-річної середньої загальноосвітньої школи). Так у шостому розділі Національної доктрини розвитку освіти відзначається, що пріоритетним завданням освіти є виховання людини в дусі відповідального ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточуючих як найвищої індивідуальної й суспільної цінності.

Національна система фізичного виховання дітей і молоді в Україні, — підкреслюється в Концепції фізичного виховання в системі освіти України, — має глибокий зв'язок з традиціями народу, його життям, інтересами і моральними цінностями. Її визначають науковість, інтегрованість, безперервність, відкритість. Усі ці характеристики безумовно притаманні і шкільному фізичному вихованню.

Провідним принципом шкільного фізичного виховання є особистісно орієнтований підхід, широке використання диференційованого та індивідуального навчання, різноманітних фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів, урахування в організації цього процесу регіональних умов.

Критеріями ефективності фізичного виховання учнів є достатній рівень їх компетентності в галузі «Здоров'я і фізична культура», що виражається в опануванні теоретико-методичних знань навчальної програми «Основи здоров'я і фізична культура», відповідним рівнем фізичного розвитку та здоров'я, умінням використовувати різноманітні засоби фізичної культури в повсякденному житті, дотриманням здорового способу життя.

Науково-теоретичні основи Концепції забезпечуються теорією фізичного виховання дітей та учнівської молоді, науковими дослідженнями в галузі шкільної фізичної культури, гігієни, медицини, дитячої вікової фізіології тощо.

Орієнтуючись на провідні функції шкільного фізичного виховання учнів 1–11 класів (пізнавальна, виховна, розвивальна і оздоровча), ми конкретизуємо головні функції кожного ступеня навчання. Так головною функцією першого ступеня (1–4 кл.) є введення учнів у світ фізичної культури за допомогою формування в них «школи» рухів, початкового рівня таких рухових здібностей, як швидкість, спритність, гнучкість, координація рухів, відповідного обсягу теоретико-методичних знань тощо.

До основних цілей ми відносимо:

1) формування в учнів поняття про те, що піклування людини про власне здоров'я — це не лише особиста справа, а й громадський обов'язок;

2) використовуючи різноманітні засоби фізичної культури, сприяти зміцненню здоров'я та фізичного розвитку учнів;

3) озброєння учнів уміннями та навичками організації здорового способу життя;

4) формування знань та вмінь запобігання травматизму, здійснення першої долікарської допомоги при травмах або пошкодженнях;

5) формування «школи» рухів і основних рухових здібностей.

Орієнтуючись на основні цілі, у початкових класах при проведенні різноманітних форм шкільної фізичної культури пропонуємо вирішувати такі провідні завдання пізнавального, виховного й розвивального характеру:

— досягти засвоєння учнями теоретичних тем, визначених програмою «Основи здоров'я і фізична культура»;

— навчити учнів виконувати організовуючі та стройові вправи;

— сформувати в учнів уміння виконувати різноманітні комплекси загальнорозвиваючих вправ з предметами і без предметів;

— вивчити з учнями спеціальні, підготовчі й основні фізичні вправи з розділів навчальної програми;

— прийняти в учнів контрольні та навчальні нормативи, орієнтовний та обов'язковий (4 кл.) комплексний тест оцінки стану фізичної підготовленості;

— забезпечити певний обсяг елементарних уявлень учнів про фізичну культуру, її складові і засоби реалізації;

— ознайомити учнів з характерними особливостями української фізичної культури.

Далі кожне з провідних завдань передбачає більш конкретні завдання, наприклад, розвиток швидкісних здібностей або вивчення техніки пе-

рекиду вперед, засвоєння правил рухливих ігор тощо.

Головною функцією другого ступеня навчання (5–9 кл.) є створення фундаменту фізичного здоров'я учнів за допомогою подальшого розвитку рухових здібностей, сформованих у першому ступені, і активного формування силових і швидкісно-силових здібностей, загальної і спеціальної витривалості. Крім цієї функції, у 5–9 класах необхідно реалізовувати діагностично-прогностичну функцію з метою виявлення на основі певного розвитку рухових здібностей, потреб і схильностей учнів орієнтовного спортивного профілю (легка атлетика, гімнастика, спортивні ігри тощо).

Відповідно до функцій шкільної фізичної культури в 5–9 класах змінюються цілі й завдання фізичного виховання учнів основної школи.

До основних цілей ми відносимо:

1) дотримання головних правил здорового способу життя;

2) продовження розвитку швидкості, спритності, координації рухів, гнучкості і формування силових та швидкісно-силових здібностей;

3) закріплення вмінь та навичок виконання спеціальних, підготовчих та основних фізичних вправ, передбачених розділами програми;

4) озброєння учнів знаннями та вміннями здійснювати самоконтроль під час виконання фізичних вправ;

5) орієнтація учнів на вибір певного виду спорту для позакласних і позашкільних занять.

Похідними від основних цілей у середніх класах є такі провідні завдання:

— озброєння учнів теоретико-методичними знаннями, передбаченими навчальною програмою;

— досягнення засвоєння учнями основ фізичної, технічної і тактичної підготовки за всіма розділами програми з урахуванням статевих і антропометричних особливостей, а також рівня фізичної підготовки;

— навчання учнів контролю стану фізичної підготовленості за допомогою рухових тестів;

— озброєння учнів уміннями аналізувати власний стан здоров'я за допомогою пульсу, дихання, приладів для вимірювання артеріального тиску тощо;

— прийняття в учнів контрольних навчальних нормативів орієнтовного та обов'язкового (9 кл.) комплексного тесту оцінки стану фізичної підготовленості Державних тестів.

Як і в початковій школі, для кожного класу та певного розділу програми завдання конкретизуються: поглиблене засвоєння техніки виконання основних фізичних вправ; формування індивідуальних і командних тактичних дій у спортивних іграх тощо.

На основі достатнього рівня сформованості «школи» рухів, розвитку основних рухових здібностей і визначення спортивного профілю в третьому ступені, головною функцією слід вважати фізкультурно-спортивне вдосконалення, у ході якого учні складають індивідуальні програми фізичного розвитку й удосконалення.

До основних цілей старшої школи ми відносимо:

1) озброєння учнів філософськими, соціально-економічними, психолого-педагогічними, екологічними та науково-теоретичними знаннями в галузі фізичної культури;

2) озброєння учнів санітарно-гігієнічними, медико-біологічними і спеціальними знаннями в галузі фізичної культури і забезпечення здорового способу життя;

3) формування основ проектування та конструювання програм індивідуального фізичного розвитку й удосконалення;

4) закріплення техніки виконання спеціальних, підвідних та основних фізичних вправ з кожного розділу програми та обраного виду спорту;

5) навчання правил та основ методики проведення занять з певного розділу програми з учнями молодших класів;

6) формування вміння досліджувати власну освітню траєкторію, динаміку зрушень у стані здоров'я й фізичної підготовленості;

7) прийняття в учнів контрольних і навчальних нормативів, орієнтовного та обов'язкового комплексного тесту (11 кл.) оцінки стану фізичної підготовленості та Державних тестів.

Похідними від основних цілей ми пропонуємо такі провідні завдання:

— засвоєння учнями актуальних науково-теоретичних знань з різних аспектів фізичної культури;

— озброєння учнів знаннями, вміннями та навичками діагностування власного стану здоров'я та фізичної підготовленості;

— навчання учнів на основі діагностики власного стану здоров'я, фізичної підготовленості та антропометричних показників розробляти програму розвитку власного здоров'я та фізичного вдосконалення;

— формування в учнів аналітичного ставлення до техніки виконання різноманітних фізичних вправ з різних розділів програми;

— навчання учнів аналізувати власний освітній продукт діяльності, який виражається в кількісних показниках виконання навчальних нормативів і рухових тестів;

— озброєння учнів змістом і методикою проведення занять фізичними вправами з учнями молодших класів.

Далі провідні завдання повинні конкретизуватися для учнів: розвиток певних м'язових груп;

засвоєння комплексу вправ для правильної постави, формування певних індивідуальних тактичних дій тощо.

Процес формування компетентності учнів у галузі «Здоров'я і фізична культура» повинен носити безперервний характер протягом 11, а далі, згідно з Концепцією 12-річної середньої школи, — 12 років. Якість забезпечення цього процесу залежить від належного наукового програмно-методичного забезпечення фізичного виховання школярів, розробки й упровадження пріоритетних наукових досліджень на основі постійного здійснення моніторингу рівня здоров'я і фізичного розвитку учнів, створення комп'ютерних технологій для розробки індивідуальних програм фізичного розвитку та вдосконалення.

Результати цих досліджень повинні постійно висвітлюватися в літературних джерелах і періодичних виданнях, обговорюватися на науково-практичних семінарах і конференціях.

Організаційно-педагогічну основу фізичного виховання середньої загальноосвітньої школи складає навчальний предмет «Фізична культура» (у початковій школі — «Основи здоров'я і фізична культура», в основній школі — «Фізична культура і здоров'я», у старшій школі — «Фізична культура»). На наш погляд, назва програми 2001 року не відповідає науково-теоретичним положенням. Однією з функцій предмета «Фізична культура» є формування основ здоров'я, тому включення в назву програми для початкової школи поняття «основи здоров'я» і в основній школі «здоров'я» є зайвим.

Зміст цього навчального предмета визначається навчальною програмою, яка базується на принципах прогностичної педагогіки, що підкреслено «Концепцією фізичного виховання» в системі освіти України, і врахуванні статевих і вікових особливостей школярів.

На сучасному етапі розвитку школи провідною метою її діяльності є соціалізація учнів. Вона передбачає передачу учням та якісне засвоєння соціального досвіду в галузі фізичної культури. Але автори попередніх програм обмежувалися тільки базовим обсягом фізкультурних знань, умінь і навичок.

Сучасні науково-теоретичні підходи до добору й конструювання змісту фізкультурної освіти передбачають наявність чотирьох складових: знання (про природу, суспільство, людину в її соціальних і біологічних аспектах, способи діяльності інтелектуального й практичного характеру, соціальні відносини тощо); досвід здійснення способів діяльності інтелектуального й практичного характеру; досвід творчого використання способів діяльності інтелектуального й практичного характеру в нових, нетрадиційних, невідомих учню умовах; досвід емоційно-цінніс-

ного ставлення до того, що вивчається, до навчального процесу, до світорозуміння, що дозволяє визначити своє місце та роль кожним учнем у власній життєдіяльності.

Специфічними засобами фізичного виховання є фізичні вправи, санітарно-гігієнічні фактори та оздоровчі сили природи. Важливим засобом є організація та забезпечення системи здорового способу життя в кожному навчальному закладі.

Уроки повинні забезпечити певний рівень компетентності учнів у галузі «Основи здоров'я і фізична культура», які зумовлені «Державними стандартами».

До основних характеристик сучасного ефективного уроку необхідно віднести:

1) педагогічно обґрунтовану стратегію і тактику керівництва навчально-виховним процесом з боку вчителя;

2) цілеспрямовану, напружену, але посилену, якісно організовану та результативну навчальну діяльність учнів;

3) науково обґрунтований добір і раціональне використання змісту навчального матеріалу, методів і форм організації навчальної діяльності учнів;

4) наявність диференційованого та індивідуального підходу в навчанні;

5) всебічність та об'єктивність контролю й корекції навчальних досягнень учнів;

6) творча взаємодія вчителя та учнів, яка виражається в усвідомленні цілей навчання, високій працездатності, демократичності відношень, відповідальності кожного за результат навчання;

7) належне матеріально-технічне забезпечення навчального процесу.

Система шкільного фізичного виховання передбачає використання різноманітних форм фізичної культури з метою забезпечення оптимального рухового режиму.

До основних з них теорія й сучасна педагогічна практика відносять:

1) фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня (гімнастика до навчальних занять, фізкультурні хвилини на загальноосвітніх уроках, перерви здоров'я, «спортивна година» в групах продовженого дня тощо);

2) позакласні спортивно-тренувальні заходи (гуртки фізичної культури, спортивні секції з різних видів спорту, групи загальної фізичної підготовки, танцювально-спортивні гуртки тощо);

3) фізкультурно-масові та спортивні заходи (олімпіади; спартакіади; дні бігуна, стрибун тощо; змагання з різних видів спорту; туристичні походи, зльоти; військово-спортивні ігри; змагання з прийому державних тестів; товариські змагання з іншими школами; районні (міські) змагання згідно із затвердженим планом тощо.

Добір і впровадження вищезазначених різних форм фізичного виховання є справою кожної школи, яка рішенням педради визначає ці форми. Головним критерієм є те, що школа повинна забезпечити учням руховий режим обсягом 8–12 годин.

Важливою фізкультурно-оздоровчою формою з лікувальним ефектом є заняття з учнями, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи. Робота такої групи організується за наказом керівника навчального закладу.

Усі названі форми фізичного виховання, — відзначається в Концепції фізичного виховання в системі освіти України, — здійснюються в рамках державної системи безкоштовно. В окремих випадках деякі факультативні фізкультурно-спортивні заняття (теніс, плавання, атлетична гімнастика, східні одноборства тощо) можуть організовуватись за плату.

Організаційною основою шкільного фізичного виховання є структурні підрозділи Міністерства освіти і науки України, обласні, міські та районні управління освіти, СДЮШОР, ДЮСШ, ліцеї та училища фізичної культури.

Програмне забезпечення фізичного виховання в загальноосвітніх школах, ліцей і гімназіях тощо здійснюється відповідно до державної програми.

Навчальна програма визначає основні цілі й завдання предмета «Фізична культура», зміст навчального матеріалу, умови організації навчально-виховного процесу, критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

Навчальні програми розробляються для кожної вікової групи та етапу навчання (1–4; 5–9; 10–11(12) кл.), на основі сучасних досягнень педагогіки, психології, фізіології розвитку дитячого організму, теорії й методики фізичного виховання та інших наук.

Нормативне забезпечення фізичного виховання учнів регламентується Державними тестами і нормативами оцінки фізичної підготовленості населення України, які є критеріями його ефективності та якості.

Безпосередньо, з урахуванням ступеня навчання й конкретного класу, цю функцію виконують обов'язковий та орієнтовний комплексний тест оцінки стану фізичної підготовленості.

Згідно з Концепцією фізичного виховання в системі освіти України та Концепцією 12-річної середньої загальноосвітньої школи, для всіх типів навчальних закладів визначаються: обсяг рекомендованого рухового режиму; мінімальна кількість обов'язкових навчальних занять на тиждень; фізіологічні допустимі обсяги тижневого й річного навантаження; норми матеріально-технічного й фінансового забезпечення з розрахунку на одного учня.

У процесі впровадження різноманітних форм шкільного фізичного виховання слід використовувати систему відомчих стандартів:

- а) стандарти навчальної й звітної документації (журнали, протоколи, відомості, звіти тощо);
- б) планування та облік гурткової, секційної, фізкультурно-масової й спортивної роботи;
- в) організація та проведення спортивних змагань тощо.

Методичне забезпечення фізичного виховання учнів забезпечується необхідною кількістю підручників, навчальних посібників, дидактичних матеріалів, методичних розробок, пізнавальної літератури, наочних і технічних засобів тощо.

Для керівників закладів освіти й учителів фізичної культури, вихователів і вчителів початкових класів, що забезпечують фізичне виховання, видаються нормативні, методичні та інформаційні матеріали з питань фізкультурної освіти, методики організації фізичного виховання й спортивної діяльності.

Ефективності методичного забезпечення шкільного фізичного виховання сприятиме збільшення обсягу спеціальної науково-теоретичної й методичної літератури видавництвами країни, створення інформаційно-навчальних передач на радіо й телебаченні, включення до змісту науково-методичних журналів матеріалів з питань шкільної фізичної культури й спорту, підготовка комп'ютерних навчально-тренувальних, діагностично-прогностичних та лікувально-коригуючих програм, систематичне та якісне проведення різноманітних форм підвищення кваліфікації вчителів (курси, семінари, конференції тощо).

Лінгвістичне забезпечення системи фізичного виховання регламентується IV розділом Національної доктрини розвитку освіти «Стратегія мовної освіти», в якому стверджується, що в державі створюється система безперервної освіти, яка забезпечує обов'язкове оволодіння громадянами України державною мовою. Згідно з цим фізичне виховання в загальноосвітній школі має забезпечуватися державною мовою у відповідності із загальноприйнятими поняттями, орфографічними, тлумачними, спеціальними в галузі фізичної культури, іншомовними та іншими словниками, які розкривають та пояснюють поняття, терміни й визначення теорії та методики фізичного виховання в загальноосвітній школі.

Презентація та вивчення основних понять і термінів з різних галузей фізичної культури має розширюватися й конкретизуватися залежно від ступеня навчання. Якість здійснення цього процесу залежить від належного рівня мовлення викладачів, що включає високу культуру володіння українською мовою взагалі й, безумовно, спортивною термінологією.

Кадрове забезпечення фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах здійснюється вчителями фізичної культури, які мають

спеціальну освіту, отриману під час навчання в педагогічних інститутах, університетах або інститутах, академіях і університетах фізичної культури, і вчителями початкових класів, які закінчили педагогічні училища й коледжи, факультети початкових класів педагогічних інститутів і університетів.

Їхня кваліфікація підтверджується дипломом або сертифікатом, виданим державною установою, що має право на підготовку фахівців з фізичної культури й спорту.

Удосконалення системи кадрового забезпечення фізичної культури в загальноосвітніх школах залежить від якісної теоретичної, методичної й практичної підготовки фахівців. Це повинні забезпечувати відповідні вищі навчальні заклади 1—4 рівня акредитації, а також інститути післядипломної освіти під час курсів підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури.

У міжкурсовий період питання підвищення кваліфікації вчителів повинні вирішувати районні (міські) управління освіти.

Ефективність функціонування системи шкільного фізичного виховання залежить від якісного матеріально-технічного забезпечення закладів освіти. Матеріально-технічна база сучасного загальноосвітнього закладу з урахуванням статусу й кількості учнів повинна включати певну кількість зон для якісного забезпечення різноманітних фізкультурно-оздоровчих, урочних і позаурочних форм роботи. Для цього навчальний заклад повинен мати спортивне легкоатлетичне ядро, майданчики для спортивних ігор, спортивну залу, яка трансформується з гімнастичної на ігрову, тренажерну залу, достатню кількість обладнання та інвентаря, технічні засоби навчання, комп'ютерну техніку тощо.

Матеріально-технічна база повинна відповідати санітарно-гігієнічним вимогам і правилам з техніки безпеки, її готовність повинна вивчатися й документально оформлятися до початку нового навчального року.

Медичне забезпечення шкільного фізичного виховання є провідною умовою його якісного здійснення. Оздоровча спрямованість є пріоритетною функцією всіх навчальних й фізкультурно-спортивних форм.

Високоєфективне медичне обслуговування здійснюється органами охорони здоров'я та системою лікарсько-фізкультурних диспансерів і передбачає такі заходи:

- 1) поглиблений медичний огляд учнів 1—11 класів з метою розподілу учнів за медичними групами;
- 2) систематичне проведення лікарсько-педагогічного контролю під час проведення різних форм шкільного фізичного виховання;
- 3) здійснення медичних консультацій для вчителів, учнів та їх батьків з питань створення

оптимального рухового режиму в школі й домашніх умовах;

4) санітарно-гігієнічний нагляд за місцями проведення занять з фізичної культури та спорту;

5) організація та проведення занять з дітьми, які віднесені за станом здоров'я до спеціальної медичної групи.

Підвищенню ефективності медичного забезпечення фізичного виховання учнів сприятиме введення до штатів кожного навчального закладу медичного працівника, організація занять з лікувальної фізичної культури з дітьми, які віднесені до спеціальної медичної групи за спеціальною програмою; систематичне проведення заходів щодо запобігання травматизму в учнів.

Належне фінансове забезпечення сприятиме якісному впровадженню різноманітних форм шкільного фізичного виховання та врахуванню потреб та нахилів учнів. Цьому сприятиме:

1) гарантоване фінансове забезпечення будови та експлуатації матеріально-технічної бази шкіл;

2) оплата позакласної спортивно-масової роботи в межах: 0,5 ставки вчителя згідно з його тарифікацією в школі до 30 класів-комплектів; 1 ставки вчителя згідно з його тарифікацією в школі, де 30 і більше класів-комплектів;

3) оплата роботи вчителів або медичного персоналу, що проводять заняття з учнями спеціальної медичної групи (2 години на тиждень) у межах їхньої тарифікації.

Згідно з Концепцією фізичного виховання в системі освіти України, додатковими джерелами фінансування можуть бути: добровільні внески державних і приватних підприємств, фірм, акціонерних компаній, громадських організацій,

вітчизняних і зарубіжних благодійних фондів; кошти, отримані за надання фізкультурно-оздоровчих послуг населенню, проведення масових спортивних заходів та здавання в оренду своїх спортивних баз і споруд; доходи від комерційної діяльності й упровадження науково-методичних розробок та інші надходження, що не суперечать чинному законодавству.

Управління фізичним вихованням в середній загальноосвітній школі повинно являти собою систему державно-громадської діяльності, яка керується принципами взаємної відповідальності, взаємодії державних органів управління й громадського самоврядування. До основних напрямків вдосконалення управління фізичним вихованням необхідно віднести: використання сучасних науково обґрунтованих методів і форм управління; упровадження новітніх інформаційних технологій, які передбачають створення банків даних здоров'я всіх учнів та поступове відстеження динаміки його змін протягом навчання в школі; розробка інструктивно-методичних матеріалів, які регламентують діяльність управлінь освіти, керівників закладів освіти і педагогів щодо якісної організації фізичного виховання в загальноосвітніх школах і ДЮСШ; підготовка програмно-методичного забезпечення фізичного виховання учнів (програми, підручники, посібники, наочний та роздатковий дидактичний матеріал, зошити тощо); створення оптимальних перспективних і поточних планів спортивно-масових заходів школярів на терміни 5, 3 і 1 рік; удосконалення змісту звітної документації; удосконалення системи державно-громадського оцінювання рівня постановки фізичного виховання, орієнтованого на світові стандарти.

Цюва книжка

Герцик М.С., Вацеба О.М.

Г37 Вступ до спеціальностей галузі «фізичне виховання і спорт»: Навчальний посібник. — Вид. 3-є, випр. і доп. — Харків: «ОВС», 2004. — 176 с. ISBN 966-7858-36-7.

У навчальному посібнику міститься необхідна для студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю інформація з фізичної культури та професійної діяльності в ділянці фізичного виховання, олімпійського та професійного спорту, фізичної реабілітації, рекреації та туризму.

Викладений матеріал допоможе студентам-першокурсникам краще познайомитися зі своєю майбутньою спеціальністю, прискорить процес адаптації до специфічних умов навчання у вищому навчальному закладі, розширить знання про роль та значення фізичної культури і спорту в суспільстві.

Рекомендовано

*Міністерством освіти і науки як підручник
для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту
(лист № 14/18.2-12 від 03.01.2002 р)*

